

Regler for gårdsvei, mjølkerom og fjøs hos TINEs mjølkeprodusenter

Gjeldende fra 1. januar 2016.

Formålet med reglene er å sikre at produksjonsforholdene hos TINEs mjølkeprodusenter bidrar til at mjølka er produsert under hygienisk tilfredsstillende forhold og med god dyrevelferd, samt at TINE Råvare sine kunder mottar et råstoff av god kvalitet.

Reglene skal sikre TINEs omdømme i forhold til produksjonsforholdene på gården. Reglene skal også ivareta helse, miljø og sikkerhet (HMS) ved henting av mjølk eller utførelse av andre oppgaver på gården.

1. Generelle krav

Mjølkeproduksjonen skal være i samsvar med offentlige lover og forskrifter for virksomheten, blant annet EUs hygienepakke, Forskrift om hold av storfe, Drikkevannsforskriften, samt de rammer som Kvalitetssystem i Landbruket (KSL) setter for mjølkeproduksjonsvirksomhet. Mjølkeproduksjonen skal også være i samsvar med TINEs krav som fremgår av reglene nedenfor.

I punkt 4 og 6 fremgår både offentlige krav og TINE krav. TINE kravene er satt i kursiv.

2. Adkomst tankbil

Med gårdsvei forstås tilførselsvei fra offentlig vei.

Gårdsveien med ev. snuplass skal:

- Holdes i god kjørbart stand.
- Være ryddet for snø og andre hindringer før tankbilen kommer.
- Være strødd når det er behov.
- Være markert med brøytetikker der det nødvendig for sikkerheten vinterstid.

Tappeplassen foran tankrommet skal:

- Ha fysisk hindring slik at dyr ikke drives eller oppholder seg på plassen.
- Være ren der tappeslangen dras og der tankbilsjåføren ferdes.
- Ha fast dekke eller grov singel som er lett å holde rent og gir god drenering.
- Være mest mulig horisontal.
- Være godt opplyst og sikret mot takras og takdrypp.
- Være sklisikret på platting, gangvei og trapp.

3. Gårdstank

Gårdstanken er TINEs eiendom. TINE har ansvar for vedlikehold av tanken. Det samme gjelder for automatvasker levert av TINE.

Mjølkeprodusenten har ansvaret for det daglige tilsyn og renhold av gårdstanken.

Mjølkeprodusenten skal straks gi melding til TINE ved funksjonssvikt. Mjølkeprodusenten har ansvar for kvaliteten på mjølka som er på gårdstanken til melding om funksjonssvikt er gitt. TINE overtar ansvaret for kvalitetsutviklingen når beskjed om funksjonsfeil er gitt.

4. Mjølkerom

Det vises til krav som følger av Hygienepakka (Animaliehygieneforskriften, vedlegg III, avsnitt IX, kap. I og II). Animaliehygieneforskriften stiller blant annet kravene nedenfor. Tekst i kursiv er TINEs krav.

Mjølkerommet er rommet der mjølka lagres hos mjølkeprodusenten og skal:

- Være atskilt fra fjøs, fôrrom eller andre husdyrrom. Gulv, vegger og tak skal til enhver tid være rengjort.
- Være sikret mot fugler og skadedyr.
- *Ha godt lys, eventuelt ha ekstra lyspunkt over gårdstanken.*
- Ha tilfredsstillende ventilasjon til alle tider av året slik at rommet holdes frost- og kondensfritt.
- *Ikke være vaskeplass eller lagerplass for andre ting enn mjølkeutstyr.*
- *Ha stor nok varmtvannskapasitet, vanntrykk og spyleslange til at tankbilsjåføren uten særlig heft skal kunne spyle tanken etter tømming.*
- Ha eget håndvaskpunkt med kaldt og varmt vann, flytende såpe og engangshåndklær.
- Ikke være oppbevaringsplass for medisiner, sprøytemidler o.l.
- Ha godkjent vann med drikkevannskvalitet til vask av mjølkeutstyr/anlegg.

Mjølkerommet skal være stort nok og ha en form som kan ivareta de funksjoner som mjølkerommet skal dekke. Det skal være plass til gårdstank for 3 dagers lagring av mjølk på gården hele året. Mjølkerommet må være utformet slik at tankbytte er mulig.

Det er mjølkeprodusentens ansvar å legge til rette for plass til større tank som følge av endringer/utvidelse av produksjonen.

Ved nybygg skal avstand fra tappestuss på gårdstank til mulig parkering av tankbilen være maks. 6 meter.

Ved nybygg skal tappeplassen (nivå oppstillingsplass for tankbil) og mjølkerommet ligge på samme nivå. Høydeforskjell fra tappeplassen og opp til gulv i mjølkerom kan ikke være mer enn 50 cm. Golvet i mjølkerommet kan ikke ligge lavere enn tappeplassen.

Ved nybygg og ombygging må planene forelegges TINE.

Utstyr som benyttes til mjølking, skal til enhver tid holdes rent og i god teknisk stand. Etter bruk skal mjølkeredskaper og anlegg rengjøres med anbefalte vaskemidler. Det skal skylles med vann av drikkevannskvalitet etter vask og desinfeksjon av mjølkeutstyr og mjølketank.

TINE tilrår at slik skylling skjer ved startskylling Skylling foretas ved startskylling med varmt vann (min 72° C) rett før mjølking. Mjølkeutstyret skal ha påmontert sil/filter, slik plassert at all mjølk som kommer på tanken har passert sil/filteret. Direkteanlegg (rørmjølkeanlegg uten luftutskiller) har dispensasjon for kravet.

5. Fjøs

Det vises til de krav som følger av Hygienepakka ([Animaliehygieneforskriften](#), vedlegg III, avsnitt IX, kap. I og II), samt i Forskrift om hold av storfe. Disse stiller blant annet kravene nedenfor.

Fjøset skal:

- Være ryddig og rent. Vegger og gulv skal ha overflater som er lette å holde rene. Fôrbrett/fôrbøtter/trau skal rengjøres jevnlig og etter behov, slik at det ikke blir liggende gamle og mugne fôrrester. Drikkekar/nipler skal alltid være rene og ha tilfredsstillende kapasitet i samsvar med dyras behov for vanninntak.
- Ha vaskemuligheter for fottøy og hender ved inngang/utgang.

- Være fritt for fjørfe. Ved nybygg/større ombygginger gjelder det samme kravet for gris.
- Ha smittesluse og det skal være tilrettelagt for smitteforebygging ved inngangsparti.
- Ha god ventilasjon hele året.

I tilknytning til driftsbygningen skal det være en egnet skriveplass for bonde, avløser, veterinær, rådgiver, inseminør o.l.

Dyra skal:

- Holdes rene, det anbefales klipping en gang pr. år.
- Få nødvendig klauvpleie.
- Ha anbefalt liggeunderlag. Strø bør benyttes under alle båsoppstallede dyr og under spedyr.
- Merkes i henhold til Forskrift om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt mv.

All bruk av kutrener skal være i samsvar med offentlige forskrifter.

6. Mjølking

Mjølkingarbeidet skal foregå i henhold til de krav som er beskrevet i Hygienepakka (Animaliehygieneforskriften, vedlegg III, avsnitt IX, kap. I og II).

Animaliehygieneforskriften stiller blant annet kravene nedenfor. Tekst i kursiv er TINES krav.

- Jur og spener skal være rengjort og tørre før påsett av mjølkeorgan. Det anbefales rengjøring med rent varmt vann og minst en ren klut pr. dyr.
- Mjølka fra hvert dyr skal mjølkes i prøvekopp og undersøkes før mjølkinga starter. Ved automatisk mjølking må det være tilsvarende teknisk kontroll som avdekker ev. unormal mjølk. Dersom mjølka viser synlige endringer i forhold til normal mjølk, skal mjølka holdes tilbake.
- Mjølkeorgan som har vært benyttet på dyr med kliniske jursykdommer, skal rengjøres før de blir benyttet på andre dyr.
- *TINE anbefaler minst mulig bruk av jurhygiene-/ spenepleiemidler.*
- Personer som mjølker og håndterer mjølk, skal opptre hygienisk; vaske hendene før mjølkingarbeidet starter og ellers ved behov mens mjølkingarbeidet pågår. Sår og lignende som kan forurense mjølka, skal dekkes av vanntett bandasje.
- Dyr som er under medisinsk behandling, skal merkes og mjølka skal holdes tilbake fra mjølketanken i henhold til angitte tilbakeholdelsesfrister.
- Råmjølk skal ikke leveres til TINE. Dyr som har kalvet/kjea, kan tidligst mjølkes på tank ved det 11. målet
- Dyra skal ikke gis fôrslag som kan gi lukt/smak på mjølka like før og under mjølking.
- All innblanding av vann i mjølka er forbudt.

7. Forhold ved henting av mjølk – leverandørvilkår

TINE stiller følgende krav til forhold omkring henting av mjølk på gården

- Hentetidspunkt og hentefrekvens.
- TINE er ikke forpliktet til å hente mjølk på gården hvis daglig mjølkemengde er mindre enn 45 liter for ku og 25 liter for geit.
- Ekstra henting av mjølk på gården utenom vanlig hentefrekvens skal normalt ikke skje. TINE kan i spesielle situasjoner foreta ekstra henting, i så fall varsles mjølkeprodusenten i forkant.
- Dersom mjølka ikke er hentet innen fristen på 80 timer fra første mjølking, og TINE eller transportøren ikke har varslet om forsinket henting eller gitt avvikstillatelse, skal leverandøren tømme og vaske tanken.

- Ved strømstans der mjølka ikke kan holdes tilstrekkelig nedkjølt, skal leverandøren tømme tanken og vaske.
- Leverandøren skal gi beskjed hvis det ikke skal hentes mjølk påfølgende henting eller det er endringer i leveringssted som følge av opphold på fellesbeite/seter.
- TINE kan ved mistanke om kvalitetsfeil som etter TINEs oppfatning er kritiske for TINE Råvares kunder, unnlate å hente mjølk selv om stoppkriterier ikke er oppfylt. Leverandøren skal varsles og det er leverandørens ansvar å håndtere mjølka som ikke hentes på forsvarlig måte. Det gis priskompensasjon som om mjølka var levert.
- TINE kan i særskilte tilfeller unnlate å hente mjølk som tilfredsstillende kvalitetskravene mot at produsenten gis priskompensasjon som om mjølkemengden var levert. Produsenten skal i så fall varsles i forkant. Det er produsentens ansvar å håndtere mjølka som ikke hentes på en forsvarlig måte.

8. Rett til inspeksjon/besøk

TINE har rett til å kontrollere at forholdene på gårdsbruket er i samsvar med dette regelverket ved å foreta inspeksjon og registrering av dyrestell, fjøs, mjølkerom og atkomstforhold. Dersom leverandøren motsetter seg inspeksjon, kan TINE stoppe mjølkehenting.

9. Leveringsrett og leveringsplikt

Det vises til § 6 i TINE SAs vedtekter (leveringsrett og leveringsplikt). TINE kan nekte å ta imot mjølk fra produsenter som ikke overholder regler styret har fastsatt for mjølkeprodusentene. Styret kan delegere myndighet etter denne paragraf.

Offentlige lover og forskrifter, KSL:

* *Hygienepakka:*

Hygienepakke 1:

- Forskrift 2008-12-22 nr. 1623 om næringsmiddelhygiene (næringsmiddelhygieneforskriften) som gjennomfører forordning (EF) 852/2004 m.fl.

Hygienepakke 2:

- Forskrift 2008-12-22 nr. 1624 om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften) som gjennomfører forordning (EF) 853/2004 m.fl.

Hygienepakke 3: gjelder Myndighetskontrollen (Mattilsynet)

- Forskrift 2008-12-22 nr. 1622 om særlige regler for gjennomføringen av offentlig kontroll av produkter av animalsk opprinnelse beregnet på konsum (animaliekontrollforskriften) som gjennomfører forordning (EF) 854/2004 m.fl.

[Drikkevannsforskriften. Forskrift 2001-12-04 nr. 1372](#) Tidligere Tilsynsveilederen for melkeromforskriften: Færre analyseparametere sammenlignet med vann som kommer inn under godkjenningsplikten. Analyseparameterne for vann fra melkerom er knyttet mot 3 bakteriologiske analyser; totalkim, koliforme bakterier og E.Coli.)

[Forskrift om hold av storfe.](#) Forskrift 2004-04-22 nr. 665.

[Anbefalinger liggeunderlag](#)

[Forskrift om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt mv. Forskrift 2010-07-09 nr. 1131](#)

[KSL- standarder](#)